

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана
Огієнка
Природничо-економічний факультет
Кафедра біології та методики її викладання

Силабус
навчальної дисципліни
«ООК 06 Природнича музеологія»

1. Загальна інформація про курс

Назва курсу, мова викладання	ООК 06 ПРИРОДНИЧА МУЗЕОЛОГІЯ Мова викладання – українська.
Викладачі	Матвеев Микола Дмитрович, кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри біології та методики її викладання.
Профайл викладача	https://biolog.kpnu.edu.ua/sklad-kafedry/matvieiev-m-d-foto/
E-mail	matveev@kpnu.edu.ua
Консультації	М.Д.Матвеев: понеділок 15.00–16.00 середа 15.00–16.00 Місце проведення консультацій – 25а аудиторія (корпус №2), платформа MOODLE.

2. Анотація до курсу

Навчальна дисципліна удосконалює компетентність здобувача вищої освіти розробляти та керувати проектами; користуватися новітніми досягненнями біології, необхідними для професійної, дослідницької та інноваційної діяльності, сучасними інформаційними технологіями та аналізувати інформацію в галузі біології і на межі предметних галузей.

3. Мета і цілі курсу

Мета навчальної дисципліни – сформувати уявлення про природознавчий музей як соціокультурну установу, його функції, про історію становлення та розвитку природознавчих музеїв, про основні форми та напрямки діяльності сучасних природознавчих музеїв.

Завдання: з'ясувати загальнотеоретичні засади природничого музеєзнавства як окремої науки; ознайомити із здобутками навчальної дисципліни на сучасному етапі розвитку; прослідкувати історію становлення музеїв природничого спрямування та формування їх як соціокультурних установ; формувати розуміння провідних термінів і понять природничої музеології; з'ясувати особливості науково-організаційної роботи в музеях природничого спрямування; познайомитися з правилами організації експозиції; розглянути діяльність найвідоміших природознавчих музеїв світу та України.

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі біології при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК 05	Здатність розробляти та керувати проектами.
-------	---

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК 01	Здатність користуватися новітніми досягненнями біології, необхідними для професійної, дослідницької та/або інноваційної діяльності.
СК 03	Здатність користуватися сучасними інформаційними технологіями та

аналізувати інформацію в галузі біології і на межі предметних галузей.
--

4. Формат курсу

Стандартний курс (очний). Можливе застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання Moodle та проведення відеоконференцій.

5. Результати навчання

ПРН 01	Володіти державною та іноземною мовами на рівні, достатньому для спілкування з професійних питань та презентації результатів власних досліджень.
ПРН 02	Використовувати бібліотеки, інформаційні бази даних, інтернет ресурси для пошуку необхідної інформації.
ПРН 03	Здійснювати злагоджену роботу на результат у колективі з урахуванням суспільних, державних і виробничих інтересів.
ПРН 04	Розв'язувати складні задачі в галузі біології, генерувати та оцінювати ідеї.
ПРН 05	Аналізувати та оцінювати вплив досягнень біології на розвиток суспільства.
ПРН 06	Аналізувати біологічні явища та процеси на молекулярному, клітинному, організменному, популяційно-видовому та біосферному рівнях з точки зору фундаментальних загальнонаукових знань, а також за використання спеціальних сучасних методів досліджень.
ПРН 08	Застосовувати під час проведення досліджень знання особливостей розвитку сучасної біологічної науки, основні методологічні принципи наукового дослідження, методологічний і методичний інструментарій проведення наукових досліджень за спеціалізацією.
ПРН 09	Планувати наукові дослідження, обирати ефективні методи дослідження та їх матеріальне забезпечення.
ПРН 11	Проводити статистичну обробку, аналіз та узагальнення отриманих експериментальних даних із використанням програмних засобів та сучасних інформаційних технологій.
ПРН 12	Використовувати інноваційні підходи для розв'язання складних задач біології за невизначених умов і вимог.
ПРН 15	Уміти самостійно планувати і виконувати інноваційне завдання та формулювати висновки за його результатами.
ПРН 16	Критично осмислювати теорії, принципи, методи з різних галузей біології для вирішення практичних задач і проблем.

Здобувач вищої освіти повинен знати: головні терміни та категорії природничої музеології; основні засади наукової, науково-фондової, експозиційної та культурно-просвітницької роботи сучасних музеїв природничого спрямування; еволюцію колекціонування об'єктів природи та основні етапи розвитку музейної справи впродовж історії людства; специфіку природничих колекцій та експозицій та найбільші природничі музеї світу та України; проблеми у природничої музеології та на межі галузей знань (музеологія, біологія, природознавства та ін.) та критично їх осмислювати.

Здобувач вищої освіти повинен вміти: працювати з музейними предметами (натураліями) та музейними колекціями; здійснювати пошук інформації в музейних фондах; розробляти та вчитися проводити музейні екскурсії; здійснювати підготовку музейної виставки; володіти навиками аналізу та оформлення музейної експозиції.

6. Обсяг і ознаки курсу

Найменування показників	Характеристика навчального курсу
	денна форма навчання
Освітньо-професійна програма	Біологія галузі знань 09 Біологія спеціальності 091 Біологія

Рік навчання / рік викладання	перший
Семестр вивчення	перший
Кількість кредитів ЄКТС	4
Загальний обсяг годин	120
Кількість годин навчальних занять	40
Лекційні заняття	16
Практичні заняття	24
Самостійна та індивідуальна робота	80
Форма підсумкового контролю	залік

7. Пререквізити курсу

Дисципліни-пререквізити: зоологія хребетних, зоологія безхребетних, філогенія органічного світу, географія рослин і тварин.

8. Технічне й програмне забезпечення, обладнання

Вивчення курсу потребує спеціального матеріально-технічного (експонати та експозиції музею, опудала, колекції та ін.) та/або інформаційного забезпечення (використання мультимедійного проектора й ноутбука / персонального комп'ютера для створення презентацій у форматі MS Power Point або інших). Передбачається застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання MOODLE.

9. Політика курсу

Відвідування занять. Очікується, що здобувачі вищої освіти відвідуватимуть лекційні та практичні заняття. Під час відвідування всіх видів занять і консультацій очікується дотримання Правил внутрішнього розпорядку Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (<https://drive.google.com/file/d/1kXGZVxEIcG0Cmy33EvqF2c2E7hGHUrT8/view>) та етичних норм поведінки.

Очікується, що здобувачі вищої освіти дотримуватимуться термінів виконання усіх видів робіт, передбачених навчальною дисципліною. За несвоєчасно подані роботи / завдання (з порушенням визначених термінів) знижуватимуться бали.

Якщо здобувачі вищої освіти не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0, 1, 2, 3, отримані на навчальних заняттях, виконав завдання модульної контрольної роботи (МКР) або самостійної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Пропущені заняття здобувачі вищої освіти має відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого (10, 11, 12) рівнів.

Очікується, що здобувачі вищої освіти поступово відпрацьовуватимуть пропущені заняття й завершать цей процес вчасно (до останнього практичного заняття з дисципліни). Відпрацювання лекційного заняття передбачає знання здобувачем вищої освіти питань плану та основних понять лекції. Відпрацювання пропущеного практичного заняття передбачає опанування теоретичних питань плану заняття й виконання запланованих завдань.

Очікується, що здобувачі вищої освіти не будуть запізнюватися на заняття, а мобільні телефони під час занять використовуватимуть лише з освітньою метою.

Академічна доброчесність. Дотримання академічної доброчесності регулюється Кодексом академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (<https://drive.google.com/file/d/1LIOReajanExMEng2DvgdaFNACYWU00UL/view>) та Положенням про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти Кам'янець-Подільського національного

університету імені Івана Огієнка
https://drive.google.com/file/d/0B_EBvdN4dQSIMUozdmc2Ti0xY3MzMS1hbjlXLVVQSDZmNjU4/view?resourcekey=0-WAE6ceQZqhHelYoJoPZ3Kg.

Очікується, що роботи здобувачів вищої освіти будуть їх оригінальними міркуваннями. Відсутність покликань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших здобувачів вищої освіти становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Списування під час контрольних робіт та екзамену заборонені (зокрема, з використанням мобільних пристроїв). Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача вищої освіти та фактів списування є підставою для її незарахування викладачем (незалежно від масштабів плагіату чи обману).

Література. Для пошуку рекомендованої літератури здобувачі вищої освіти можуть послуговуватися бібліотекою університету, кафедри біології та методики її викладання та інтернетними ресурсами. Здобувачі вищої освіти заохочуються до використання літератури, якої немає з-поміж рекомендованої.

Комунікування з викладачем. Спілкування з викладачами здійснюється під час лекційних і практичних занять (участь у бесідах, дискусіях, відповіді на питання тощо). Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть задавати викладачам запитання, цікавитися додатковими відомостями й сучасними науковими знаннями з навчальної дисципліни.

Викладачі щотижня проводять консультації.

10. Схема курсу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	зокрема				
лк		пз	лаб.	інд.	сам. р.	
Змістовий модуль 1. Природнича музеологія						
Вступ. Природнича музеологія. Музеї. Класифікація музеїв.	16	2	2	-	-	12
Історія природничої музеології.	16	2	2	-	-	12
Природничомузейна діяльність. Науково-дослідна робота в природознавчих музеях.	16	2	2	-	-	12
Науково-фондова робота в природознавчих музеях.	22	4	6	-	-	12
Музейна експозиція в природознавчих музеях.	24	4	8	-	-	12
Культурно-освітня діяльність музеїв. Музейна аудиторія і її вивчення. Музейні менеджмент і маркетинг.	16	2	4	-	-	10
Підготовка до МКР.	10	-	-	-	-	10
Разом годин	120	16	24	-	-	80

11. Система оцінювання та вимоги

Розподіл балів, що присвоюються здобувачі вищої освіти денної форми навчання:

Поточний і модульний контроль (100 балів)			Сума
Змістовий модуль 1 (100 балів)			100 балів
Поточний контроль	МКР	Самостійна робота	
40 балів	40 балів	20 балів	

Поточний контроль (40 балів)

Максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачі вищої освіти на навчальних заняттях – 12 (https://drive.google.com/file/d/1aD_jeL-jGRbDWAegkQ58tdMxxbqQKufF/view).

Здобувачу вищої освіти, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів.

Здобувач вищої освіти, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з непередготовленістю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, здобувач вищої освіти повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого (10, 11, 12) рівнів.

Самостійна робота (20 балів)

Перевірку питань й завдань самостійної роботи, які здобувачі вищої освіти готують на практичні заняття, здійснює викладач, який їх проводить. Їх оцінювання є складником загальної оцінки, що виставляється здобувачу вищої освіти на практичному занятті.

Контроль за іншими видами самостійної роботи здійснює лектор на консультаціях.

До того ж, самостійна робота передбачає опрацювання матеріалу лекційних занять, попередню підготовку до практичних занять; виконання завдань і вправ в позааудиторний час; підготовку до обговорення окремих теоретико-практичних тем; самостійне вивчення окремих теоретичних тем курсу; підготовка до написання модульної контрольної роботи; відвідування консультацій (згідно з графіком консультацій кафедри).

Здобувачі вищої освіти, які за виконання завдань самостійної роботи отримали рейтинговий бал менший 60% від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися на звіт за виконання самостійної роботи на консультації, або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Денна форма навчання

Самостійна робота 20 балів	«задовільно»	12–14 балів
	«добре»	15–17 балів
	«відмінно»	18–20 балів

Модульна контрольна робота (40 балів)

Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі. До її написання допускаються всі здобувачі вищої освіти. Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати. Невиконання МКР оцінюється 0 балів.

Здобувачі вищої освіти, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для її виконання або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

МКР 40 балів	«задовільно»	24–29 балів
	«добре»	30–35 балів
	«відмінно»	36–40 балів

Підсумковий рейтинг з кредитного модуля (дисципліни)

Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100 і більше	A (відмінно)	відмінно
82-89	B (дуже добре)	добре
75-81	C (добре)	
67-74	D (задовільно)	задовільно
60-66	E (достатньо)	

35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	незадовільно
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)	

Перескладання рейтингових оцінок (від 60 і більше балів) з метою їх підвищення дозволяється лише у виняткових випадках за погодженням з деканом факультету та з дозволу ректора університету.

Рейтингова оцінка у балах знань, умінь і навичок здобувача вищої освіти на навчальних заняттях з навчального (змістового) модуля обчислюється після проведення цих занять та ліквідації поточної заборгованості, пов'язаної з пропусками занять, невідповідністю або недостатньою підготовленістю до них.

12. Література:

- *основна:*

1. Климишин О.С. Основи природничої музеологія / О. С. Климишин. – Львів, 2017. – 177 с. – Режим доступу: http://science.snmh.org/content/Fundamentals_of_Natural_History_Museology.pdf
2. Музейна педагогіка в науковій освіті : монографія / ред. кол. : С.О.Довгий, О.М.Топузова, В.А.Бітаєв та ін.; за наук. ред. С.О.Довгого. – К. : Національний центр «Мала академія України», 2020. – 334 с. – Режим доступу: http://man.gov.ua/upload/news/2021/01_06/Monohrafiia.pdf
3. Природнича музеологія : навч. посібник / О. С. Климишин, І. В. Шидловський. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. – 208 с. – Режим доступу: http://zoomus.lviv.ua/files/Natural_History_Museology.pdf
4. Шидловський І. В. Історія музейної справи та зоологічних музеїв університетів України / за ред. Й. В. Царика / Ігор Шидловський. – Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2012. – 112 с. – Режим доступу: http://zoomus.lviv.ua/files/ZooMuz_Internet.pdf

- *додаткова:*

1. Барановська Н. Експозиційна робота у діяльності музею / Н. Барановська // Historical and cultural studies. – 2015. – Vol. 2, Num. 1. – С. 13-17. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/hcs_2015_2_1_6.
2. Баркасі З. Зоологічні колекції: збір, облік, ідентифікація (звіт про роботу XXIV теріологічної школи-семінару) / Баркасі З., Гайдаш О. // Theriologia Ukrainica. – 17. 2019. – С. 119–125. – Режим доступу: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/165178/15-Barkaszi.pdf?sequence=1>
3. Зоологічні колекції та музеї : збірник наукових праць / За ред. І. Загороднюка; Національний науково-природничий музей НАН України. – Київ, 2014. – 156 с. – Режим доступу: <http://zoomus.lviv.ua/files/Zoo-Coll%20and%20Museum.pdf>
4. Пахомов О. Є. Виготовлення зоологічних наочних посібників та наукових колекцій: Навч. посіб. / О. Є. Пахомов. – Д. : Вид-во Дніпропетр. ун-ту, 2006. – 318 с. – Режим доступу: https://www.zoology.dp.ua/wp-content/downloads/pahomov/PA_06_01.pdf
5. Рутинський М. Й. Музеєзнавство : навч. посіб. / М. Й. Рутинський, О. В. Стецюк. – К. : Знання, 2008. – 428 с. – Режим доступу: <https://westudents.com.ua/knigi/247-muzeznnavstvo-rutinskiy-my.html>
6. Шикуча Р. Р. Використання засобів музейної педагогіки у навчально-виховному процесі вищих навчальних закладів та шкіл / Р. Р. Шикуча. – Рівне : ФОРМ Зелент О. І., 2017. – 138 с. – Режим доступу: <http://pmu.in.ua/wp-content/uploads/2014/02/%D0%A8%D0%B8%D0%BA%D1%83%D0%BB%D0%B0-%D0%BA%D0%BD%D0%B8%D0%B3%D0%B0.pdf>

13. Рекомендовані джерела інформації:

1. 10 наукових і технологічних музеїв, які можна відвідати онлайн. – Режим доступу : https://senior.ua/articles/10-naukovih--tehnologchnih-muzev-yak-mozhna-vdvdati-onlayn?fbclid=IwAR1HK7QgtkIJB7iAYLUmCUdFhFH-lbpCAiw3L6TX_Kh36_O8ITnvzL-8Gmk
2. Смітсонівський національний музей природознавства (Вашингтон, США). – Режим доступу : <https://naturalhistory.si.edu/visit/virtual-tour>
3. https://naturalhistory2.si.edu/vt3/NMNH/z_tour-022.html
4. The Natural History Museum (London, Великобританія). – Режим доступу : <https://artsandculture.google.com/partner/natural-history-museum>
5. Museum of Natural Sciences, Royal Belgian Institute of Natural Sciences (Brussels, Бельгія). – Режим доступу : https://artsandculture.google.com/streetview/museum-of-natural-sciences-rbins-belgium/9AFyJISW8f6HhA?sv_lng=4.377524452981191&sv_lat=50.83670812426187&sv_h=41.892&sv_p=0&sv_pid=RfXEoHayHmWu84CACK8UPQ&sv_z=0.9999999999999997
6. German Oceanographic Museum, Foundation German Oceanographic Museum (Stralsund, Німеччина). – Режим доступу : https://artsandculture.google.com/streetview/german-maritime-museum/eAFAbnpsuXAsbw?sv_lng=13.08714960654987&sv_lat=54.31268633484756&sv_h=54&sv_p=0&sv_pid=mz8zKiZrATFsoo-URwQD6w&sv_z=0.9999999999999997